

ข้อมูลสรุปสาระสำคัญของงานสถาปนากรมสุขภาพจิตครบรอบปีที่ ๒๒

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๗

งานสุขภาพจิตได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าให้จัดตั้ง “โรงพยาบาลคนเสียจริต” ขึ้น ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๔๓๒ สังกัดกรมพยาบาล กระทรวงธรรมการในสมัยนั้น และได้พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ นับถึงปัจจุบันเป็นเวลา ๑๒๕ ปีมาแล้ว

จวบจนกระทั่งในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๕ โดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช ๒๕๓๕ กองสุขภาพจิต กรมการแพทย์ ในสมัยนั้นได้เปลี่ยนเป็น “สถาบันสุขภาพจิต” ยกระดับให้มีฐานะเทียบเท่ากรม เพื่อทำหน้าที่ในการประสานกิจกรรม ค้นหาแนวทางและวิธีการในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งเป็นปัญหาที่เพิ่มทวีมากขึ้นทุกวัน และได้เปลี่ยนมาเป็น “กรมสุขภาพจิต” โดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช ๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๗ เป็นต้นมา

งานสุขภาพจิตเริ่มเข้าสู่ยุคของการส่งเสริมและป้องกัน ซึ่งมีแนวคิดหลักในการเสริมสร้างสมรรถภาพทางจิตของประชาชนให้มีคุณภาพ และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมสามารถพึ่งพาตนเองและดูแลช่วยเหลือกัน โดยกลวิธีการดำเนินงานมุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในระบบบริการสาธารณสุขตามนโยบายการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข มีการพัฒนาและสนับสนุนวิชาการ และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการสร้างความรู้และวิธีการในการดูแลสุขภาพจิต เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและความเข้มแข็งทางด้านสุขภาพจิตให้แก่ประชาชน และเป็นช่วงของการขยายงานสุขภาพจิตกับต่างประเทศมากยิ่งขึ้น นับเป็นความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวชเป็นอย่างยิ่ง

ข้อมูลจากสำนักบริหารสารสนเทศการประกัน สปสข. ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ พบจำนวนผู้ป่วยโรคจิตเภทเข้าถึงบริการ จำนวน ๒๖๐,๕๙๒ คน หรือร้อยละ ๔๘.๔ ของจำนวนผู้ป่วยโรคจิตทั้งหมด คาดว่ายังมีผู้ป่วยโรคจิตอีกประมาณ ๕ แสนกว่าคน (๕๓๘,๔๑๓ คน) ที่ยังไม่ได้รับการรักษาหรือยังไม่เข้าถึงบริการ กรมสุขภาพจิตพยายามผลักดันให้มีการค้นหาและจัดบริการสุขภาพจิตและจิตเวชในหน่วยงานสาธารณสุขใกล้บ้านใกล้ใจ มีการขยายบริการและเตียงผู้ป่วยจิตเวชกระจายในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อรองรับการให้บริการและติดตามการรักษาผู้ป่วยจิตเวชอย่างต่อเนื่อง ลดภาระการเดินทางของประชาชนในการเข้ารับบริการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช และเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรวม ซึ่งในปัจจุบันมีเตียงผู้ป่วยจิตเวชในสถานบริการสาธารณสุขเพียงร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเตียงทั่วประเทศ (จำนวนเตียงทั่วประเทศ ๔,๘๕๐ เตียง) จำนวนเตียงส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ อยู่ในสถาบัน/โรงพยาบาลจิตเวช

ในปีที่ผ่านมา กรมสุขภาพจิตได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาสุขภาพจิต โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนมีสุขภาพจิตดี สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ได้จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เรื่องฮอริโมนความสุขสร้างได้ทุกวัย ให้เห็นความสำคัญของการสร้างความสุขตั้งแต่ในวัยเด็ก เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดี มีพลังใจที่เข้มแข็ง เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศสืบไป นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการดำเนินงานสุขภาพจิตแบบบูรณาการกับสุขภาพกายร่วมกับกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งงานด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต การป้องกันปัญหาสุขภาพจิต การรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในทุกกลุ่มวัย พัฒนางานด้านสุขภาพจิตสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงบริการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคต

ในวโรกาสครบรอบปีที่ ๒๒ การสถาปนากรมสุขภาพจิตในปีนี้ ซึ่งเป็นปีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของประชาชนอย่างมาก ทั้งด้านเศรษฐกิจ และวิกฤตทางการเมือง กรมสุขภาพจิตจึงมีนโยบายในการเสริมสร้างพลังสุขภาพจิตประชาชนคนไทยให้เข้มแข็งขึ้นและสามารถก้าวผ่านพ้นสถานการณ์วิกฤตในสังคมไทยในปัจจุบันนี้ไปได้ด้วยดี มีแผนการกระจายเตียงผู้ป่วยจิตเวชและบริการสุขภาพจิตและจิตเวชสู่ระบบบริการสาธารณสุขตามนโยบายการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข จากโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน รวมถึงการบูรณาการงานสุขภาพจิตกับระบบการจัดการสุขภาพระดับอำเภอทั่วประเทศ อีกทั้งกำหนดการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการสุขภาพจิตระดับนานาชาติร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านและเครือข่ายการดำเนินงานสุขภาพจิตระหว่างประเทศ รวมทั้งเครือข่ายการทำงานสุขภาพจิตในภาวะวิกฤต เครือข่ายการพัฒนาสุขภาพจิตทุกกลุ่มวัยจากหลากหลายหน่วยงาน เพื่อร่วมกันหาแนวทางและกิจกรรมในการเสริมสร้างพลังสุขภาพจิตให้สังคมไทยมีความสุขตลอดไป

สพส./25570409..1200